

KOMUNIKAT PRASOWY nr 122/22

Luksemburg, dnia 12 lipca 2022 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-348/20 P | Nord Stream 2/Parlament i Rada

Trybunał uznał za częściowo dopuszczalną skargę spółki Nord Stream 2 AG na dyrektywę rozszerzającą niektóre zasady rynku wewnętrznego gazu ziemnego na gazociągi z państw trzecich

Postanowienie Sądu, którym pierwotnie stwierdzono niedopuszczalność tej skargi, zostaje co do zasady uchylone

W kwietniu 2019 r. poprzez przyjęcie dyrektywy (zwanej dalej „dyrektywą zmieniającą”) prawodawca Unii zmienił dyrektywę w sprawie gazu, aby zapewnić, że zasady mające zastosowanie do linii przesyłowych gazu łączących dwa państwa członkowskie lub większą ich liczbę miały również zastosowanie, w obrębie Unii Europejskiej, do linii przesyłowych gazu do i z państw trzecich. Zasady te przewidują między innymi skuteczne oddzielenie struktur przesyłu od struktur produkcji i dostaw oraz dostęp stron trzecich do systemów przesyłowych.

Nord Stream 2 AG, szwajcarska spółka zależna Gazpromu, jest odpowiedzialna za planowanie, budowę i eksploatację gazociągu „Nord Stream 2”. Zaskarżyła ona dyrektywę zmieniającą do Sądu Unii Europejskiej, który – postanowieniem z dnia 20 maja 2020 r.¹ – odrzucił jej skargę jako niedopuszczalną. Spółka Nord Stream 2 AG wniosła do Trybunału Sprawiedliwości odwołanie od postanowienia Sądu.

W wyroku zapadłym w dniu dzisiejszym Trybunał przypomniał przede wszystkim, że wszelkie akty instytucji, w tym dyrektywy, mogą być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności, pod warunkiem że akty te – których istotę należy ocenić na podstawie obiektywnych kryteriów – mają na celu wywołanie wiążących skutków prawnych. Aby jednostka mogła powołać się na tę możliwość wniesienia skargi na akt, którego nie jest ona adresatem, taki jak dyrektywa zmieniająca, która jest skierowana do państw członkowskich, konieczne jest ustalenie między innymi, że taki akt dotyczy bezpośrednio zainteresowanego. Wymaga to, by skutki wywarte przez dany akt oddziaływały bezpośrednio na sytuację prawną jednostki i by tenże akt nie pozostawiał państwom członkowskim żadnego uznania w zakresie jego wykonania.

Tymczasem, dochodząc do wniosku, że w braku przepisów transponujących przyjmowanych przez państwa członkowskie dyrektywa nie może tworzyć samoistnie obowiązków po stronie jednostki lub stanowić bezpośredniego źródła takich obowiązków ani tym samym wywierać bezpośrednio skutków prawnych na sytuację prawną zainteresowanego, **Sąd naruszył spoczywający na nim obowiązek dokonania oceny istnienia takich skutków w świetle istoty danego aktu prawnego, a nie na podstawie jego formy.**

Trybunał stwierdził również, że dyrektywa zmieniająca, rozszerzając zakres stosowania dyrektywy w sprawie gazu na połączenia wzajemne położone między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, takie jak połączenie wzajemne, które spółka Nord Stream 2 AG zamierza eksploatować, skutkuje poddaniem eksploatacji tego połączenia

¹ Postanowienie z dnia 20 maja 2020 r., Nord Stream 2/Parlament i Rada, [T-526/19](#) (zob. także komunikat prasowy nr [62/20](#)).

wzajemnego zasadom wyrażonym w tej ostatniej dyrektywie.

Wobec tego Trybunał zauważył, że **dyrektywa zmieniająca wywiera bezpośrednio wpływ na sytuację prawną spółki Nord Stream 2 AG, w związku z czym Sąd naruszył prawo, dochodząc do przeciwnego wniosku w tej kwestii.**

Następnie Trybunał uznał, że o ile państwowym członkowskim przysługuje zakres uznania w odniesieniu do przyznania zwolnień lub odstępstw od pewnych przepisów dyrektywy w sprawie gazu przedsiębiorstwom gazowym, które spełniają całość warunków, o tyle **nie dysponują one żadnym zakresem uznania co do możliwości przyznania tych zwolnień lub odstępstw spółce Nord Stream 2 AG**, gdyż nie spełnia ona wspomnianych wyżej warunków. Podobnie mimo że państwa członkowskie nie są pozbawione wszelkiego pola manewru w celu wprowadzenia w życie między innymi obowiązku rozdziału przewidzianego w dyrektywie, dyrektywa ta pozostawia im jednak jedynie wybór środków, za pomocą których ma zostać osiągnięty konkretnie określony rezultat, czyli skuteczne oddzielenie struktur przesyłu od struktur produkcji i dostaw. W konsekwencji Trybunał uznał, że **Sąd również naruszył prawo**, uznając, iż dyrektywa zmieniająca pozostawia w wielu względach realny zakres uznania państwowym członkowskim w odniesieniu do obowiązków ciążących na spółce Nord Stream 2 AG.

W tych okolicznościach Trybunał doszedł do wniosku, że **Sąd błędnie orzekł, iż dyrektywa zmieniająca nie dotyczy bezpośrednio spółki Nord Stream 2 AG, i uchylił postanowienie będące przedmiotem odwołania w zakresie, w jakim Sąd uznał za niedopuszczalną skargę tej spółki z tego powodu.**

Wreszcie, Trybunał stwierdził, że zarówno wśród istniejących połączeń wzajemnych, jak i wśród połączeń wzajemnych, które zostaną zbudowane, gazociąg Nord Stream 2 jest jedynym gazociągiem, do którego nie stosuje się i do którego nie może znaleźć zastosowania żadne ze zwolnień lub odstępstw przewidzianych w dyrektywie zmieniającej. Wynika stąd, że warunki zwolnienia bądź odstępstwa zmienione lub dodane dyrektywą zmieniającą **dotyczą indywidualnie spółki Nord Stream 2 AG**, a zatem **jej skargę o stwierdzenie nieważności należy uznać za dopuszczalną w granicach tego indywidualnego oddziaływania**. Do Sądu należy jednak orzeczenie co do istoty w przedmiocie tej skargi, w związku z czym Trybunał przekazał sprawę temu sądowi w tym celu.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyła orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

